

Mindre vanlig pelsmidd

Esther van Praag, Ph.D. - Oversettelse av Camilla Bergstrøm

Kaniner kan angripes av pelsmidd (cheyletiellose). En visuell undersøkelse er ikke alltid tilstrekkelig for å bekrefte tilstedeværelse av midd. Man foretar som regel en avskrapning av det øvre hudlaget. Prøver fra avskraping spres på et objektglass, oppløses i KOH, og eksamineres under et mikroskop. Sjansen er stor for at man oppdager midd, larve eller egg. Man kan også ta prøver av hår. Håret oppløses i KOH og eksamineres under mikroskop for å oppdage eventuelle egg.

Hvis midd ikke blir funnet i den første prøven, bør man ta prøver fra andre steder på kroppen. Hvis man mistenker skabb, men ikke finner noen etter den dyp avskraping, er det best å foreta en biopsi på det mistenkte området.

Pelsmidd (som bor på hudens overflate) kan falle av og kontaminere omgivelsene. Når man behandler kaniner for midd er det viktig å rense buret og omgivelsene.

Hvis et middproblem ikke kan løses, bør kontakt med hunder og katter (begge kan være asymptomatiske bærere) tas i betraktning. Dette gjelder også eventuelle parasitter som har overlevd behandlingen.

Mindre vanlig pelsmidd: *Trombicula autumnalis* og *Dermanyssus gallinae*

Disse parasittene angriper hovedsakelig andre dyrearter, men kan også bruke kaninen som vert. *Trombicula autumnalis* (jordmidd), som er i slekt med sandlopper, er funnet hos kaniner som har adgang til en hage. Hunnmiddene legger egg i jorden. Den utklekkede larven, som en knapt kan se med blotte øye, forflytter seg til gresset der den venter på en egnet vert. Kun larver kan angripe kanin, katt, hund og menneske. Utviklingen til de andre stadiene skjer nede i jorda. Parasitten suger til seg kroppsvæske tilsvarende 3 ganger sin egen kroppsvekt, før den faller av verten og ned i jorda for å fullføre livssyklusen.

Dermanyssus gallinae, også kalt rød hønsemidd, kan tilfeldigvis bli vert hos kaniner som lever i nærheten av fugler., also called red mite, may accidentally be hosted by rabbits living in the presence of birds.

Symptomer og kliniske tegn

Larven finner man som regel på kaninens hode (ører, øyekroker og hake), nakke- og skulderområde, under frambena, mellom tærne, og rundt analåpningen.

Begge middene forårsaker kraftig kløe og dannelse av flekker (macula) og små væskefylte blærer (pustler). Iherdig kløing kan føre til selvmutilasjon, åpne sår, og sekundære infeksjoner.

livingthings.narod.ru/Clt/Ani/Art/Ara/Aca/aca003.jpg
fiocruz.br/ccs/novidades/imagens/11aca_ser3.jpg

Venstre: *Trombicula autumnalis*
Høyre: *Dermanyssus gallinae*

Behandling

Å behandle *Trombicula autumnalis* kan være vanskelig, men noen ganger holder det å fjerne dyret fra smitekilden.

Selv om fipronil, permethrin og organofosfat brukes for å behandle midd hos andre dyr, kan de ha alvorlige bivirkninger hos kaniner og bør derfor ikke brukes. Produsenten av fipronil (Frontline® - Merial) fraråder på det sterkeste å bruke medikamentet på kaniner. Alvorlige bivirkninger (depresjon, anoreksi, anfall/slag og dødsfall) har vært observert hos kaniner – spesielt hos unger og små kaninraser.

Dermanyssus gallinae behandles mest effektivt med karbamater, men man må gå forsiktig fram. Denne type insektmiddel kan utløse allergiske reaksjoner hos kanin. Det er best å bruke produktet i pulverform for å unngå at det blir absorbert i huden.

Behandling av omgivelsene er også viktig (borsyre som Fleabuster®; Vet-Kem Acclaim Plus® - Sanofi; Staykil® - Novartis; Indorex® - Virbac; acaricide spray).

Når man behandler et teppe må man støvsuge først og fortsette med å penetrere teppet med spray eller pulver. Sjamponering eller damprens er ikke ideelt siden den gjenværende dampen kan forverre middproblemet.

Mens omgivelsene renses bør kaninene holdes på god avstand for å unngå kontakt med rensproduktene.

Videre informasjon

1. Beck W. Farm animals as disease vectors of parasitic epizoonoses and zoophilic dermatophytes and their importance in dermatology. *Hautarzt*. 1999 Sep;50(9):621-8.
2. Cerny V, Rosicky B. Mammals as source of ectoparasites in towns. *Folia Parasitol (Praha)*. 1979;26(1):93-5.
3. Isingla LD, Juyal PD, Gupta PP. Therapeutic trial of ivermectin against *Notoedres cati* var. *cuniculi* infection in rabbits. *Parasite*. 1996 Mar;3(1):87-9.
4. Kirwan AP, Middleton B, McGarry JW. Diagnosis and prevalence of *Leporacarus gibbus* in the fur of domestic rabbits in the UK. *Vet Rec*. 1998 Jan 3;142(1):20-1.
5. Pinter L. *Leporacarus gibbus* and *Spilopsyllus cuniculi* infestation in a pet rabbit. *J Small Anim Pract*. 1999 May;40(5):220-1.
6. Wagner R, Wendlberger U. Field efficacy of moxidectin in dogs and rabbits naturally infested with *Sarcoptes* spp., *Demodex* spp. and *Psoroptes* spp. mites. *Vet Parasitol*. 2000 Nov 10;93(2):149-58.

Innholdet på denne siden må ikke kopieres eller publiseres på nytt noe annet sted.

AUGUST 2005

